

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі
Українки Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ОСНОВИ ГРИМУ

підготовки магістра
спеціальності В6 Перформативні мистецтва
освітньо-професійної програми Хореографія

Силабус вибіркового освітнього компонента «**Основи гриму**» підготовки бакалавра галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки спеціальності В6 Перформативні мистецтва, за освітньо-професійною програмою Хореографія.

Розробник: Лавринець К. С., асистентка кафедри хореографії

Погоджено

Гарант освітньої програми: Косаковська Л. П.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри хореографії.

протокол № 6 від 23.01.2026 р.

Завідувач кафедри: Цап'як М. Й.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В6 Перформативні мистецтва Освітньо-професійна програма Хореографія Бакалавр	Вибірковий освітній Компонент
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання 2
		Семестр – 4
		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) – 20 год.
		Лабораторні – 0 год.
ІНДЗ: немає	Індивідуальні – 0 год	
	Самостійна робота – 110 год	
	Консультації – 10 год	
		Форма контролю: залік (4 семестр)
Мова навчання:		українська

II. Інформація про викладача

Назва дисципліни	ВОК «Основи сценографії»
Викладач	Лавринець Катерина Сергіївна, асистентка кафедри хореографії, режисерка-постановниця Волинського академічного обласного театру ляльок

Контактні телефони	0995480308
E-mail	lavrynets.kateryna@gmail.com
Дні занять	https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi
Консультації	<p>Очні консультації : за попередньою домовленістю. Вівторок та п'ятниця з 14.00 до 15.00</p> <p>Он-лайн консультації : за попередньою домовленістю в робочі дні з 9.30 до 17.30</p>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

ВОК «Основи гриму» спрямований на професійну підготовку здобувачів освіти за освітнім ступенем бакалавр у галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В6 Перформативні мистецтва. Курс присвячений вивченню базових принципів сценічного гриму як важливого засобу створення сценічного образу та підсилення художнього вираження танцювальної постановки.

У межах курсу розглядаються основи матеріалознавства гриму, правила роботи з обличчям та тілом виконавця, основи корекції та акцентування рис, особливості нанесення гриму для різних жанрів і сценічних умов. Окрема увага приділяється специфіці гриму для хореографічних вистав: стійкість під активним фізичним навантаженням, відповідність світловим умовам сцени, підкреслення пластики та характеру персонажа.

Курс спрямований на формування у студентів практичних навичок створення сценічних образів засобами гриму, розуміння взаємодії між гримом, костюмом, світлом та пластикою руху, а також розвиток художнього смаку й уміння працювати з індивідуальними рисами виконавця. Дисципліна забезпечує необхідну базу для професійної підготовки хореографів, які працюють з перформативними проектами, сценічними постановками та візуальними образами.

2. Постреквізити. Після опанування вибіркової дисципліни «Основи гриму» здобувачі вищої освіти отримують знання, вміння та компетенції, які стануть основою для подальшого вивчення таких освітніх компонентів: «Режисура і

постановка масово-видовищних форм», «Новітні перформативні практики в хореографії» та подальшої практичної діяльності і професійного розвитку.

3. Мета і завдання.

Метою курсу «Основи гриму» є формування у студентів-хореографів базових знань і практичних навичок застосування сценічного гриму як інструменту створення художнього образу, що підсилює емоційну та драматургічну виразність хореографічної постановки.

Завдання:

1. Ознайомити студентів із видами, матеріалами та засобами сценічного гриму, правилами їх безпечного використання та доглядом за шкірою виконавця.
2. Сформувати навички корекції обличчя та тіла засобами гриму, уміння підкреслювати або змінювати риси виконавця відповідно до сценічного образу.
3. Навчити працювати з гримом у контексті хореографічної постановки, враховуючи світлові умови сцени, активні фізичні навантаження та специфіку рухової динаміки.
4. Розвинути здатність створювати цілісний сценічний образ, поєднуючи грим із костюмом, пластикою, характером згідно драматургії постановки.
5. Сформувати практичні вміння виконувати різні типи сценічного гриму, включно з класичним, стилізованим, характерним та віковим.
6. Виховати естетичний смак, охайність і відповідальність у роботі з матеріалами, інструментами та зовнішнім виглядом виконавця.

4. Результати навчання (Компетентності).

ФК:

1. Здатність застосовувати основи сценічного гриму – розуміння призначення гриму в хореографічній постановці та вміння використовувати його відповідно до сценічного образу.
2. Здатність створювати художній образ засобами гриму – використання кольору, фактури та форми для підкреслення характеру, стилю та жанру танцю.
3. Здатність інтегрувати грим у сценічну концепцію – поєднання гриму з костюмом, світлом, пластикою та режисерським задумом.

4. Здатність працювати з індивідуальними особливостями виконавця – корекція рис обличчя з урахуванням анатомії, типажу та сценічної дистанції.
5. Здатність дотримуватися професійних та етичних норм – безпечно використання косметичних засобів і дотримання санітарно-гігієнічних вимог.

РН:

1. Пояснювати роль та функції гриму у хореографічному мистецтві.
2. Розрізняти види сценічного гриму та сфери їх застосування.
3. Підбирати грим відповідно до образу, стилю танцю та сценічних умов.
4. Виконувати базові техніки сценічного гриму для сольних та ансамблевих номерів.
5. Поєднувати грим із костюмом, освітленням і сценічним образом виконавця.
6. Оцінювати власну роботу з гримом та вносити корективи відповідно до художнього задуму постановки.

Soft skills

- уважність до деталей: вміння помічати дрібні особливості обличчя та загального образу;
- креативність та візуальне мислення: розвиток художнього бачення та образного мислення;
- планування та організованість: раціональне використання часу до виступу;
- естетичний смак: формування почуття композиції, кольору, гармонії.
- адаптивність та гнучкість: вміння експериментувати та приймати нові рішення під час роботи.

5. Структура освітнього компонента

Назва змістовних модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Вступ до сценічного гриму. Грим як частина сценічного образу танцівника.	13	2	0	10	1	РМГ – 10
Тема 2. Матеріали та інструменти для створення гриму: гігієна роботи та безпечне використання матеріалів.	28	2	4	20	2	РМГ 20
Тема 3. Анатомія обличчя та світлотіньова корекція: підсилення міміки та виразності для дальнього глядача.	28	2	4	20	2	РМГ – 10, ІРС – 10
Тема 4. Техніки нанесення базового сценічного гриму: підсилення міміки та виразності для глядача.	28	2	4	20	2	ІРС 20
Тема 5. Характерний грим: особливості стилізації рис обличчя.	27	1	4	20	2	РМГ 20
Тема 6. Анімалістичний грим.	26	1	4	20	1	ІРС 20
Разом за модулем 1						100
	150	10	20	110	10	
Види підсумкових робіт						бал
Разом						100

5. Завдання для самостійного опрацювання

Тема
Тема 1. Особливості гриму різних культур і традицій.
Тема 2. Розвиток сценічного гриму.
Тема 3. Різновиди форм обличчя. Кольоротип людини.

Тема 4. Грим у сучасних танцювальних жанрах.
Тема 5. Створення вікового гриму.
Тема 6. Казковий грим.

Критерії оцінювання ІРС, РМГ

15-20 балів – студент вірно засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував високий рівень майстерності при нанесенні гриму, проявив креативність та засвоїв усі етапи технології нанесення.

10-14 балів – студент вірно і достатньо засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, технологічно-правильно наніс грим, проте присутня легка неохайність.

5-9 бали – студент в цілому засвоїв теми, але допустив помилки у розумінні основних теоретичних понять; грим нанесено охайно та є незначні помилки у технології нанесення;

1-4 бали – студент недостатньо засвоїв теми, допустив грубих помилок при розкритті термінів, при нанесенні гриму були допущені грубі технологічні помилки;

0 балів – відповідь відсутня.

V. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття за допомогою дистанційної платформи. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активований акаунт університетської пошти на Офіс365. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування сторінки кафедри, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або особисту електронну пошту викладача. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

Політика щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.

З учасниками освітнього процесу проводиться просвітницька робота з

питань охорони праці, пожежної, техногенної і радіаційної безпеки, санітарної гігієни, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Здобувачі інформуються про місця розташування захисних споруд цивільного захисту, призначений для їх укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, порядок поведіння в них, а також шляхи захисту себе та свого оточення при різноманітних надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Викладання дисципліни відбувається з дотриманням правил санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони здоров'я, електробезпеки та пожежної безпеки.

Політика щодо академічної доброчесності.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Здобувачі інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час виконання тестових завдань, під час контрольних робіт, складання заліку заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

VI. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік.

Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом. Мінімальна позитивна кількість балів – 60. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він

пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів.

Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Питання до заліку

1. Поясніть роль гриму у створенні сценічного образу танцівника.
2. Назвіть й охарактеризуйте основні функції сценічного гриму.
3. Як різні культурні традиції вплинули на формування сучасного сценічного гриму?
4. Які основні види гримувальних матеріалів використовуються у сценічній практиці?
5. Опишіть правила гігієни під час роботи з гримом
6. Як корекція допомагає підсилити міміку та виразність танцівника?
7. Різновиди форм обличчя та правила їх корекції.
8. Як забезпечити стійкість гриму під час активного руху?
9. Опишіть поетапно процес нанесення та зняття сценічного гриму.
10. Порівняйте характерний та базовий сценічний грим.
11. Особливості створення анімалістичного гриму для хореографічних номерів.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Гончаренко Д. Перформанс-арт як явище культури постмодернізму. *Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки*. 2013. № 5. С. 333–337.
2. Малярчук К. Грим і маска як структурні складники сценічного образу. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, 2021, 45. С. 191-198.
3. Медведєва В. Феноменологічна сутність гриму як складного структурно-функціонального утворення. *УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА: МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, ШЛЯХИ РОЗВИТКУ*, 2019, 30.
4. Момчилова А. Г., Колір як образотворчий засіб гриму. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*, 2018, 28. С. 239-247.
5. Момчилова А. Науково-теоретичні засади дослідження гриму в мистецьких практиках. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, 2018, 38. С. 259-268.
6. Пластична вистава перформанс «Коло Почуттів» (відеOVERсія) КНУКіТ, 2024. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=8wBK-6E_Eec (дата звернення: 20.09.2025).
7. Szenik. Julika Mayer & Karoline Hoffmann I ding. I theater Chemnitz I festival momix 2022 I szenik, 2022. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=d6vDixT3Vok> (date of access: 19.09.2025).